



# Årsrapport 2004



Nasjonalmuseum for teknologi,  
industri, vitenskap og medisin.  
Stiftet 1914.

Antall ansatte: ca. 40 årsverk

Antall besøkende pr. år: ca. 135 000

Herav skoleelever: ca. 35 000

Dagens museumsbygg på Kjelsås  
i Oslo ble offisielt åpnet i mai 1986.  
I løpet av 2004 har det pågått  
byggearbeider som utvider arealet  
med rundt 700 kvm. Museet  
disponerer et samlet areal på rundt  
22 700 kvadratmeter fordelt på  
utstillingslokaler, kontorer, lager,  
magasiner, verksteder og bibliotek.  
I tillegg har museet lager på  
Gjerdrum.



# Norsk Tekni

# Innhold

Styrets beretning .....	4
Utdypende kommentarer .....	12
Regnskap med noter .....	16



## NØKKELTALL 2004

	2004	2003	2002
Besøkende	133 382	133 851	117 058
Driftsresultat	1 359 851	2 359 722	-390 471
Bidrag fra staten / off. midler	27 980 128	23 748 000	21 669 684
Bidrag fra næringsliv	4 071 537	2 188 800	1 366 477
Lønnskostnader	16 747 840	14 782 792	14 168 725
Aktiva	123 452 445	121 445 491	118 475 251
Gjeld	108 912 642	105 304 434	104 852 107
Årsverk	41	38,5	35,5

## PUBLIKUMSBESØK

	TOTALT	SKOLEELEVER	SKOLER I %
1999	134 382	36 747	27,3
2000	159 758	38 022	23,8
2001	121 361	36 061	29,7
2002	117 058	36 996	31,6
2003	133 851	43 606	32,4
2004	133 382	40 937	30,7

# sk Museum



Ordfører Ditlef-Simonsen fikk robott hjelp til å åpne Robotsenteret.

## VIKTIGE HENDELSER 2004

### Februar

- Åpning av utstillingen "Gylne dråper – Möller's tran 150 år" den 6. februar.
- Vinterferien hadde et utvidet aktivitetstilbud med utgangspunkt i Marsforskningen.

### Mai

- Robotsenteret ble åpnet den 26. mai av Oslos ordfører Per Ditlev-Simonsen.
- Arbeidene med tilbygget startet.

### September

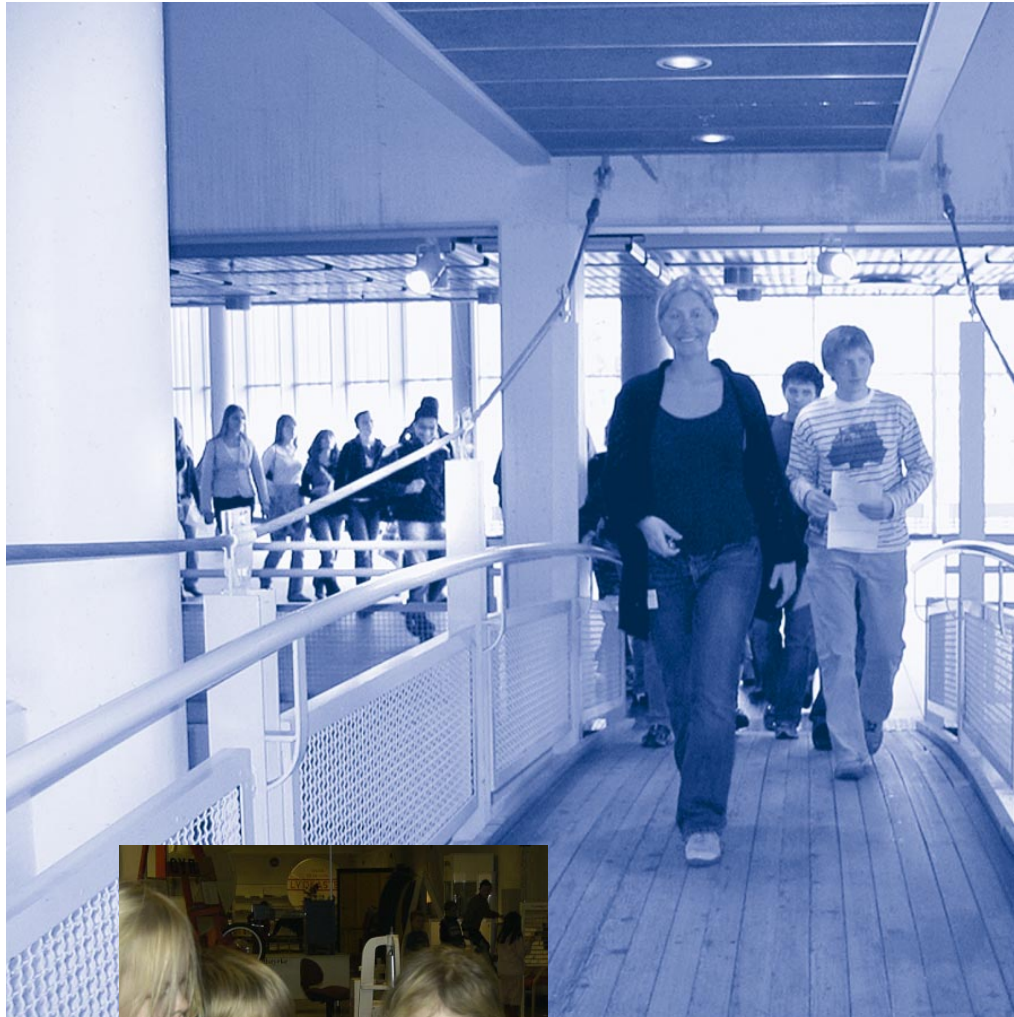
- Høstferien hadde medisin som tema, med blant annet bamse-sykehus i tillegg til ekstra aktivitetstilbud.

### Oktober

- Siemens interaktive mobilutstilling ble åpnet den 21. oktober.

### November

- Eventyrsøndag ble arrangert på museet den 7. november i samarbeid med NITO, Tekna og Norsk Teknisk Museums venneforening.
- Aktiviteter basert på mål og vekt ble etablert i Vitensenteret.
- Energijakten ble etablert i Vitensenteret.
- Den interaktive utstillingen "Explore-it" ble åpnet av Olje- og energiminister Thorhild Widvey den 17. november.



Vitensentrene i Norge er et ledd i en nasjonal handlingsplan for rekruttering til realfag i skolen.



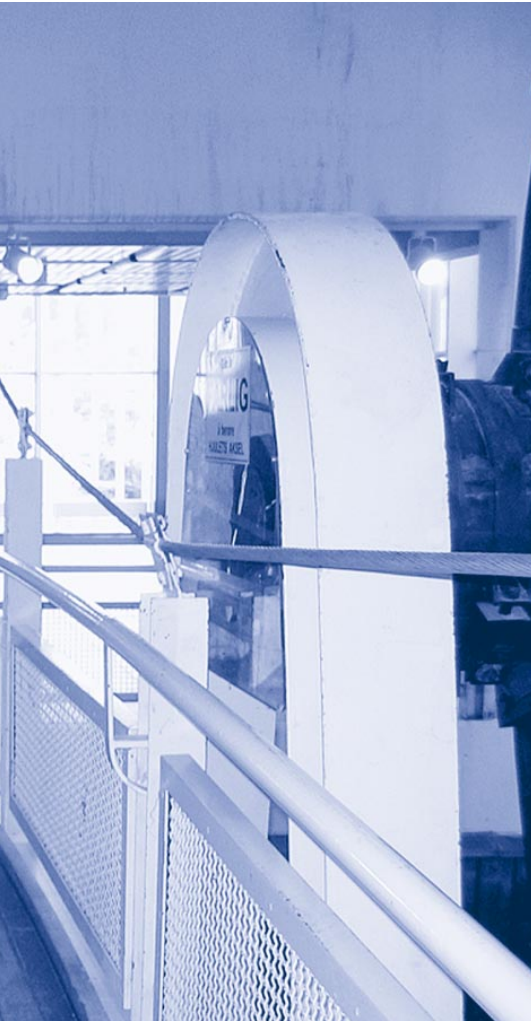
Vitensenteret utviklet i 2004 et nytt tilbud med tema mål og vekt. 1 kubikk er en av innstallasjonene.



Høstferien hadde medisin som tema, og bamse-sykehus var populært.



Vitensenteret ved Norsk Teknisk Museum er ett av Norges seks regionale vitensentre.



# Styrets beretning 2004

*Norsk Teknisk Museum er nasjonalt samtids- og historisk museum for teknologi, naturvitenskap, industri og medisin. Museet skal anskueliggjøre og spre kunnskap om vekselvirkningen mellom teknologisk, kulturell og medisinsk utvikling, primært ved å skildre teknologiske landevinningers grunnleggende betydning og arbeidslivets villkår gjennom tidene. Samtidig med formidlingen av sammenhengen mellom teknologi og kultur over tid, skal museet gi de besøkende innsikt i grunnprinsippene for moderne teknologiske prosesser og produkter som omgir oss i dag. Museet ligger på Kjelsås i Oslo.*

## VIKTIG KULTURINSTITUSJON FOR BARN OG UNGE

Tallene fra 2004 bekrefter at Norsk Teknisk Museum fortsatt er det museet i Norge som har flest besøk av barn og unge. I alt har 87 050 fra dette segmentet besøkt museet i 2004. Det tilsvarer 65 prosent av det totale besøktallet. Av disse var 40 937 skoleelever. Det betyr at 12 skoleklasser i gjennomsnitt besøkte Norsk Teknisk Museum per dag i skoletiden i 2004.

## STYRKING AV MUSEETS VITENSENTER

Vitensentrene i Norge er et ledd i en nasjonal handlingsplan for rekruttering til realfag i skolen. Vitensenteret ved museet er ett av Norges seks regionale vitensentre. Et vitensenter skal tilby barn og unge å utforske naturvitenskapelige og teknologiske prinsipper gjennom interaktive installasjoner. Kunnskapen man tilegner seg i Vitensenteret kan bidra til økt forståelse for betydningen de grunnleggende fysiske lover har for teknologiutviklingen.

Utdannings- og forskningsdepartementet bevilger midler til de regionale vitensentrene, og Vitensenterutvalget, som er oppnevnt av Norsk Forskningsråd og ABM-Utvikling, fordeler disse. Utvalget bevilget

i 2004 kr 300 000 til drift av Vitensenteret ved Norsk Teknisk Museum.

Våren 2004 besluttet regjeringen at kr 120 millioner av overskuddet i Norsk Tipping AS skulle tildeles Den kulturelle skolesekken skoleåret 2004/2005. Av dette ble 70 prosent tildelt lokale og regionale tiltak. De seks regionale vitensentrene fikk til sammen kr 6 mill for å bygge opp formidlingstilbud til grunnskoleelever.

Kr 1,2 millioner tilfalt Norsk Teknisk Museum. Tildelingen forutsatte en utvikling av vitensentertilbudet med realfag i

en kulturell sammenheng. Vitensentrene anmodes også om å tilpasse tilbudet slik at det totale tilbudet blir landsdekkende.

Norsk Teknisk Museum legger retningslinjene i tildelingsbrevet til grunn for utvikling av vitensentertilbudet knyttet til Den kulturelle skolesekken. Det er viktig for museet å utvide dagens vitensentertilbud så raskt som mulig. Arbeidet med klargjøring av lokaler, for å kunne doble tilgjengelig areal for vitensenteraktiviteter fra 1 000 til 2 000 kvm, pågår for fullt. Museet kom et godt stykke videre i 2004 gjennom etableringen av Robotsenteret.





Per Ditlev-Simonsen (til høyre) under åpningen av Robotsenteret.



Kaleidoskop – møt deg selv.



Stø på hånden.

Denne kvinnen døde i en koleraepidemi rundt 1850 og ble funnet under byggearbeider tidlig på 1900-tallet. Hun er svært godt bevart fordi hun lå i fuktig jord med liten lufttilgang.



### Robotsenteret

Oslos ordfører Per Ditlev-Simonsen åpnet Robotsenteret den 26. mai 2004. Det er det første i Norge som kombinerer LEGO Mindstorms og LEGO Educational Center. Robotsenteret skal være et opplevelses- og læresenter som gir positive og engasjerende opplevelser av teknologi og realfag. Aktivitetene er spesielt tilrettelagt for aldersgruppen 8 -16 år, men passer også godt for skoleklasser, fødselsdagsselskaper og teambuilding. Aktiviteten varer i ca. en time, og det blir gitt veiledning. Norsk Teknisk Museum etablerte Robotsenteret i samarbeid med Robotkompaniet og FIRST LEGO League Oslo. Bidrag fra Den kulturelle skolesekken la grunnlaget for at prosjektet kunne iverksettes. Etter hvert kom det dessuten viktige økonomiske bidrag fra Siemens, Teknologibedriftenes Landsforening (TBL), SINTEF, NITO, Tekna sentralt, Tekna Oslo, Hewlett Packard (HP). Museet lyktes i å skaffe eksterne midler til vel halvparten av kostnadene. De resterende kostnadene ble dekket over museets ordinære driftsbudsjett.

### Mål og vekt

Museet utviklet høsten 2004 et tilbud i Vitensenteret med tema mål og vekt. Tilbudet tar utgangspunkt i læreplanene for matematikk og natur- og miljøfag. Begrepene lengde, volum, vekt og tid blir blant annet illustrert med idrettsrekorder og måling av egen kropp.

### Energijakten

I samarbeid med Norsk Oljemuseum fikk Norsk Teknisk Museum støtte fra Den kulturelle skolesekken til å utvikle "Energijakten". Installasjonen utfordrer publikum til å skape energi, og å erfare hvordan elektriske artikler i husholdning bruker energi.



## NASJONALT MEDISINSK MUSEUM

Nasjonalt medisinsk museum hadde i 2004 sitt første år med helårsdrift. Staben bestod av en konservator og to museumspedagoger. For å sikre en kvalitativ utvikling, har medisinhistorisk og museumsfaglig kompetanseheving vært et hovedmål i 2004. Arbeid med samlingene, formidling av utstillingen og nettverksarbeid har vært prioritert. Museet har nådd måltallet for registrering av gjenstander, styrket sitt medisinhistoriske undervisningstilbud med nye skoletilbud og etablert Nasjonalt nettverk for medisinhistorie. For å styrke samarbeidet med de etablerte medisinhistoriske miljøene, har staben deltatt aktivt på seminarer og nettverksmøter for medisinhistoriske museer og samlinger. Synergieffekten av samlokaliseringen av Nasjonalt medisinsk museum og Norsk Teknisk Museum kom til syne i utstillingen "Gylne dråper – Möller's Tran 150 år" som både kaster lys over næringsutvikling og kostholdets betydning for helse. Handlingsplanen for 2004 slår fast at det skal bygges heis i tilknytning til den medisinske utstillingen for å bygge ut utstillingen over to plan. Dette skal realiseres i 2005 sammen med nye toaletter og kontorer. Den videre utvikling av Nasjonalt medisinsk museum vil skje i det tempo som bevilgningene fra Helsedepartementet tillater.



## MUSEUMSNETTVERK

Tidelingsbrevet fra Kultur- og kirkedepartementet for 2004 presiserer at Norsk Teknisk Museum har ansvar for koordinering og utvikling av et nettverk for teknologi- og industrihistorie, og et nettverk for medisinsk historie innenfor rammen av det statlige tilskuddet. Begge nettverkene ble etablert i 2004.

Temaet for Nasjonalt nettverk for teknologi- og industrihistorie skal de neste to årene være avindustrialisering i Norge 1950-1990. Det er etablert et samarbeid mellom Akershus fylkesmuseum, Moss by- og industrimuseum, Norsk Industriarbeidermuseum og Norsk Teknisk Museum om deltakelse i prosjektet. Norsk Teknisk Museum har satt av ett årsverk på heltid til dette arbeidet. I mars 2004 ble det holdt et seminar i samarbeid med Norsk Industriarbeidermuseum. Ved Norsk Teknisk Museum har det i 2004 særlig blitt arbeidet med å kartlegge Osloindustrien på 1950-tallet.

Det formelle oppstartsmøtet for Nasjonalt nettverk for medisinhistorie fant sted 3. desember. Dette var planlagt i samarbeid med representanter for de medisinhistoriske samlingene. Deltakerne var både interessert i museumsfaglig samarbeid, og i at nettverket skulle ha en bred kontaktflate mot medisinhistoriske fagmiljøer.

## FORSKNING OG UTVIKLING

Norsk Teknisk Museum tar mål av seg til å være et av landets fremste museer innen forskning. Kultur- og kirkedepartementet betoner forskning i tilknytning til samlingene som et viktig resultatmål for museene, og museets konservatorer har forskningsrett og -plikt ut over praktisk museumsarbeid. Museets årbok Volund er viktig i denne sammenhengen. Norsk Teknisk Museum arbeider systematisk med kompetanseoppbygging i museets stab. Det er ønskelig at dette nedfelles i vitenskapelige artikler, men i første omgang utløses kunnskapsproduksjonen av konkrete behov i forbindelse med utstillingsprosjekter.

Norsk Teknisk Museum ble i 2004 sterkt involvert i planlegging og produksjon av en vandreutstilling om relasjonene mellom Tyskland og Norge, 1905 – 2005, som Auswärtiges Amt i Berlin og Det Kgl. Utenriksdepartement har tatt initiativet til. Hele den vitenskapelige staben har vært aktive deltakere i prosjektet i 2004. Flere av museets medarbeidere er bidragsytere til den vitenskapelige utstillingskatalogen på ca. 500 sider som produseres i tilknytning til utstillingen.

Museet ønsker å ha posisjonen som nasjonal møteplass for de teknologi- og medisinhistoriske miljøene. Som et ledd i dette arrangeres årlige Brochmannseminar.

*Brochmannseminaret er oppkalt etter ingeniøren og forfatteren Georg Brochmann (1894-1952) som var opptatt av forholdet mellom teknologi og kultur.*



## NYTT UTSTILLINGSAREAL ERSTATTER VANNLEKKASJER

I mai 2004 startet arbeidet med et nytt tilbygg på 700 kvm over to terrasser ved Norsk Teknisk Museum. Tilbygget gir plass til nye utstillinger og representerer et tidsriktig arkitektonisk uttrykk med ny resepsjon, ny kaféinnredning og ny butikk. Intensjon var å få tilbygget til å fremtre som et nytt bygningselement i harmoni med omgivelsene, og som samtidig bygger bro mot stilen i det eksisterende bygget fra 1985.

Glassfasaden er åtte meter høy og 62 meter lang. Den gir, i tillegg til et lyst inngangsparti, god kontakt med utearealene. Tilbygget gir ikke bare mer plass og estetikk, det gir også tak over terrasser som forårsaket gjentatte lekkasjer i museumsbygget. I tillegg til lekkasjenes kortsiktige kostnads- og driftsmessige konsekvenser, stod museumsbygningen i fare for forekomst av sopp og råte.

Museumsbygget på Kjelsås ble oppført i 1984/85, med 2100 kvm hellebelagte terrasser med avrenning via forsenkede sluk. Allerede i 1986 ble det konstatert lekkasjer, og i løpet av 1990-årene førte vanddannelse på terrassene til stadig nye vannskader. Med de midler museet årlig kunne avsette til reparasjoner, ville full rehabilitering først blitt avsluttet i 2009. I mellomtiden ville lekkasjene ført til nye, og stadig mer omfattende skader. Utbedring over det vanlige driftsbudsjettet ville vært langt dyrere i sum enn å utbedre alle terrassene samtidig. Ved å

bygge inn terrassene utenfor resepsjonsområdet, ville lekkasjeproblerne opphøre, samtidig som 700 kvm nytt utstillingsareal kunne realiseres. Museet fikk i 2002 en øremerket engangsbevilgning fra Kultur- og kirkedepartementet på 5 600 000 til utbedring av terrassene. Den gjenstående delen av bevilgningen til reparasjon av terrasser, ca. 2,5 millioner kroner, ble i samråd med Kultur- og kirkedepartementet benyttet til tilbygget.

Høsten 2001 leverte arkitektene Dahl og Myrhol AS utkast til tilbygg. Den 21. mai 2003 besluttet styret at prosjektet skulle iverksettes så snart byggetillatelsen forelå. Totale byggekostnader for tilbygg, ny butikk og resepsjon og ny innredning av kafeen, er vel 20 millioner kroner. Tilbygget ble tatt i bruk av museets gjester ved inngangen til 2005.

## ØKONOMI

Museet har god styring, økonomisk kontroll og likviditet. Samlede driftsinntekter var kr 39 750 830 i 2004. Driftsresultatet, etter fulle avskrivninger på 2 108 029, var kr 1 359 851. Overskudd etter finanskostnader var kr 1 412 339. Regnskapet bygger på prinsippet om fortsatt drift. Kultur- og kirkedepartementet står for grunnfinansieringen av driften. Gjennom satsingen på Nasjonalt medisinsk museum bidrar også Helse- og Omsorgsdepartementet. I tillegg finansieres driften ved inngangspenger, utleie og salg. Nye utstillinger finansieres gjennom bidrag fra sponsorer.

## ORGANISASJON, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Museet sysselsatte i alt 51 personer ved utgangen av 2004, og det ble utført 41 årsverk. Det etterstrebtes likelønn og en likeverdig fordeling mellom kjønnene i alle stillingskategorier. I 2004 var 51 prosent av de ansatte kvinner og 49 prosent menn, og det var lik lønn for likt arbeid. Museets styre hadde tre faste kvinnelige medlemmer, og ledergruppen bestod ved utgangen av året av fire kvinner og en mann.

Høsten 2004 ble ledergruppen styrket med nye ansatte for bedre å kunne ivareta utviklingen av Vitensenteret, samt intern og ekstern kommunikasjon. Organisasjonen økte i tillegg med 8 nye i løpet av året, hvorav to er prosjektansatte. Gunnar Nerheim var museumsdirektør. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører museet sykefraværstatistikk. I 2004 var sykefraværet 4,1 prosent, noe som i hovedsak skyldtes langtidssykemeldinger.

Styret legger vekt på HMS. Opptrappingsplanen for sikring, reparasjoner og vedlikehold for 2004 er gjennomført i tråd med plan og budsjett. Ved branntilsyn fra Oslo kommune høsten 2004 konstaterte Brann- og redningsetaten at: "Dette tilsynet viser at de ansvarlige ivaretar person- og verdisikkerheten på et optimalt nivå, og at dette arbeidet har høyeste prioritet." Museet driver ikke virksomhet som forurensar det ytre miljø, utover det som er tillatt gjennom lover og forskrifter.







Styret ved Norsk Teknisk Museum i 2004. Fra venstre, Håkon With Andersen, Kari Kveseth, Kjell Røise, Trine Lind, Dag K. Andreassen, Svein Sundsbø (styreleder), Hjalmar Aass, Kari Tove Elvbakken og Per Erik Bjørklund.

## STYRET I 2004

### Oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet

Svein Sundsbø  
*styreleder*

Håkon With Andersen  
*Kari Kveseth*

Trine Lind

Kari Tove Elvbakken

Dag Olav Hessen  
*første varamedlem*

Aase-Brit Borsheim  
*andre varamedlem*

### Valgt av foreningen Norsk Teknisk Museums venner

Per Erik Bjørklund

Erik Brand Olimb  
*personlig varamedlem*

Hjalmar Aass

Tor Hofstad  
*personlig varamedlem*

### Valgt av de ansatte ved Norsk Teknisk Museum

Dag K. Andreassen

Anne Marit Karlsen  
*personlig varamedlem*

Kjell Røise

Relsen Larsen  
*personlig varamedlem*



Direktøren i Peter Möller, John Ole Skeide, åpnet tranutstillingen den 6. februar 2004.



Olje- og energiminister Thorhild Widvey åpnet Explore IT den 17. november 2004.



Administrerende direktør for ExxonMobil Norge, Kathy Pepper, ønsket å bidra til økt interesse for realfag gjennom samarbeid med Norsk Teknisk Museum.





# Utdypende kommentarer for 2004

## UTSTILLINGER

### Gylne dråper – Möller's tran 150 år

Utstillingen ble laget i forbindelse med Möller's 150 års jubileum, og direktøren i Peter Möller, John Ole Skeide, åpnet utstillingen den 6. februar 2004. Utstillingen forteller om et tradisjonsrikt fiskeprodukt, en gründer og et varemerke som alle kjenner. Samtidig belyser den hvordan kosthold- og ernæringsforskningen gjennom 150 år har fremmet ulike veier til en helsebringende livsstil.

### Explore-it

Museets hovedsponsor siden 2000, ExxonMobil, satset i 2004 igjen på Norsk Teknisk Museum. Tidlig i 2004 deltok museet i utforming av spesifikasjoner til "Explore-it", en interaktiv installasjon som gir anledning til å teste allmennkunnskaper knyttet til energi og teknologi. "Explore it" ble utformet med to mål for øye. Den skulle være ExxonMobils hovedattraksjon i selskapets paviljong på ONS 2004 i Stavanger i august 2004. I november 2004 ble den plassert permanent ved Norsk Teknisk Museum.

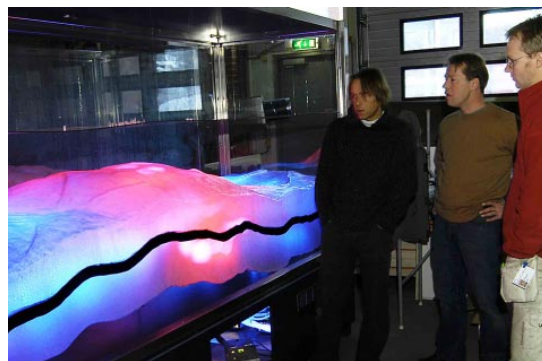
Olje- og energiminister Thorhild Widvey forestod den offisielle åpningen den 17. november. Hun understreket at samfunnet er avhengig av rekruttering til teknologifag. Administrerende direktør for ExxonMobil Norge, Kathy Pepper, la vekt på at selskapet, gjennom samarbeidet med Norsk Teknisk Museum, har som mål å bidra til økt interesse for, og rekruttering til, vitenskap og teknologi.

### Mobilrommet

I samarbeid med Siemens ble det etablert et mobilrom i tilleggsarealet til utstillingene "Strøm i dagliglivet" og "Lys i hverdagen". Utstillingen er interaktiv, og publikum kan sende SMS og MMS, spille Java-spill og ha SMS-konkurranse. Utstillingen ble åpnet den 21. oktober 2004 i forbindelse med et seminar Siemens holdt på museet

### Ekofiskmodeller

I 2004 fikk Norsk Teknisk Museum i oppdrag av ConocoPhillips å utvikle en reservoarmodell som viser effekten av vanninjeksjon og økt utvinningsgrad mer generelt, på Ekofiskfeltet. Det ble laget tre like modeller, en til Norsk Oljemuseum, en til Tromsø museum og en til Norsk Teknisk Museum. Byggingen av modellene pågikk for fullt i siste halvdel av 2004. Utstillingen ble planlagt åpnet på Norsk Teknisk Museum i februar 2005.



Norsk Teknisk Museum bygget tre Ekofiskmodeller i 2004, en til Oljemuseet i Stavanger, en til Tromsø museum og en til egen utstilling.



To tiendeklasser prøver sine kunnskaper om energi i Explore it. Lederen av skoleavdelingen, Håvard Heggelund orienterer.

## SKOLETILBUDET

Det er et overordnet mål for Kulturdepartementet at museumstilbudet skal nå alle grupper, særlig barn og unge. Norsk Teknisk Museum er landets mest besøkte museum for dette segmentet.

Museet tilbyr et pedagogisk opplegg til alle skoletrinn i grunnskolen. Skoletilbudene er utarbeidet med utgangspunkt i læreplanene, og tilbakemeldingene fra lærerne vitner om merverdi ut over skolenes undervisningstilbud.

Museets nettsider har en detaljert oversikt over tilbudet, og hvordan det faller sammen med læreplanene.

I 2004 var 65 prosent av de besøkende barn og unge under 18 år. En stor andel av disse var skoleelever. For hele Norsk Teknisk Museum ble det totalt gitt 1 299 skoleomvisninger i 2004. Til sammen fikk 31 466 grunnskoleelever undervisning ved museet i løpet av året. Totalt besøkte 40 937 elever Norsk Teknisk Museum i 2004. Osloelever utgjør den største gruppen på grunnskolenivå.

Nasjonalt medisinsk museum styrket i 2004 undervisningstilbudet, og av det totale antall omvisninger fikk 188 gruppeomvisning i "Sunn sjel i et sunt legeme" i løpet av året. Nasjonalt medisinsk museum hadde i 2004 en økning av grunnskoleelever, mye på grunn av undervisningsopplegget for 8. klassetrinn: "På helsa løs".

Den kulturelle skolesekken (DKS) i Oslo formidler sine tilbud blant annet gjennom faste grunntilbud på hvert årstrinn. Norsk Teknisk Museum var i 2003 ett av 20



## KATALOGISERING, BEVARING OG UTVIKLING AV SAMLINGENE

Kultur- og kirkedepartementet pålegger museene resultatmål for katalogisering, sikring og bevaring av samlingene.

I handlingsplanen for 2004 var målsetningen for registrering, fotografering og magasinering 1 500 gjenstander. Det totale antallet registrerte gjenstander i Primusbasen var ved utgangen av året 34 032. Av disse ble 2 388 registrert i 2004. Totalt antall magasinerte gjenstander var 16 492, hvorav 1 594 ble magasinert i løpet av året. Det ble i alt tatt

1 830 gjenstandsfotografier i 2004. Arbeidet med å overføre gjenstander fra lager i kjelleren på Kjelsås til mer permanent lagring i hovedlageret på Gjerdrum har pågått hele året. Det har krevd omfattende omdisponeringer i hovedlageret som nå er fullt. Det er sterkt behov for å utvide lagerkapasiteten både for å kunne ta hånd om flere gjenstander, og skaffe rom for nye utstillinger på Kjelsås.

Norsk Teknisk Museum mottok i 1935 en samling på rundt 40 000 fotografier, samt fotografisk utstyr etter fotograf Severin Worm-Petersen. Norges Kulturråd bevilget i 2004 kr 100 000 til registrering og digitalisering av fotografiene, og

ved årets utløp var det registrert 15 033 fotografier. Omkring 1900 ble fotografiet tatt i bruk til vitenskapelige formål, og Worm-Petersen var en fotograf som i særlig grad rettet seg mot dette markedet. Han hadde oppdrag for en rekke av tidens mest profilerte forskere og vitenskapsmenn som Fridtjof Nansen, Roald Amundsen, Sam Eyde, Carl Størmer og Kristian Birkeland.

ABM-utvikling bevilget kr 100 000 til nettutstillingen "Fotografiet i vitenskapsens tjeneste". Høsten 2004 ble det utarbeidet tekster og gjort bildeutvalg. Nettutstillingen var klar for lansering i begynnelsen av 2005.



Museumspedagog Marie Skoie holder omvisning i Medisinutstillingen.



Fra "Explore it".

museer som fikk ekstra tilskudd på kr 500 000 i tilknytning til DKS, og museet nådde målet med å legge til rette for at 5 000 flere grunnskoleelever fikk undervisningstilbud. Arbeidet i tilknytning til DKS fortsatte med full styrke i 2004, og ble på enkelte områder også utvidet. I 2004 fikk museet kr 500 000 som et ordinært driftstilskudd.

Den største satsningen ved Norsk Teknisk Museum i forbindelse med DKS, var i 2004 et fast grunntilbud til alle 6. klasser. På forespørsel fra Oslo kommune, laget

skoleavdelingen et omfattende undervisningsopplegg med tittelen "Jeg fant, jeg fant". Norsk olje og gass er hovedtema, og stikkordene er norrøn mytologi, europeisk geografi, geologi, teknologi, plast, miljø og politikk.

Opplegget består av oppgaver via internett, omvisning i olje-utstillingene, oppgaver på museet, samt anbefalt etterarbeid. Om lag 180 6. klasser (av 220) og 78 skoler (av 98) valgte dette tilbudet i 2004. Det utgjør omtrent 80 prosent av skolene i Oslo.



Worm-Petersens bilder er bredt presentert i nettutstillingen "Fotografiet i vitenskapens tjeneste."

Nasjonalt medisinsk museum har i 2004 mottatt flere samlinger av gjenstander. Blant disse er en større samling gjenstander fra "Universitetets kirurgiske instrumentsamling", som var lagret på Preklinisk institutt, Universitetet i Oslo. I tillegg er det mottatt en samling på til sammen 22 gjenstander fra Mysen fysiske institutt, som ble drevet av et ektepar fra 1941 til 1980. Museet har dessuten mottatt et organskap og en orgonhatt fra en privat giver som illustrerer den østerrikske lege og psykoterapeut Wilhelm Reichs terapimetoder. Reich oppholdt seg i Norge en periode på 1930-tallet, og hans teorier var viktig for utviklingen av det norske psykoterapimiljøet. Museet har

også mottatt et stort antall undervisningsplansjer fra Høgskolen i Akershus. Bildene forstanderinne Ingrid Wyller samlet for å illustrere bokverket "Verdens sykepleiehistorie", 1969 er også overtatt av museet. Det utgjør 25 bildebånd med til sammen 875 bilder med tilhørende billedtekster.

Det er totalt registrert 4 529 bøker i BIBSYS i 2004.

Utlånsvirksomheten ved biblioteket økte betydelig i 2004 som følge av deltakelsen i BIBSYS.



## FORSKNINGSBIDRAG FRA MUSEETS ANSATTE

### Pågående prosjekter

Dag Andreassen arbeider med "NITOs historie". Museet har inngått en avtale med Anne Marie Horn og Per Flatberg om å utføre et forprosjekt om norsk apotek(er)-historie med arbeidstittel "Apotekeren", med vekt på utviklingen de siste 50 årene. Forprosjektet utføres av konservator Olav Hamran og skal ferdigstilles våren 2005. Åmund Svendsen arbeider på full tid med dokumentasjonsprosjektet "Avindustrialisering i Norge - 1950-1990."

### Publikasjoner

Dag Andreassen: "Fondsutbygd: en Vesterålskommune gjennom 50 år med utbyggingsfond", i *Heimen*, tidsskriftet for lokalhistorie, bind 41, 2004, s. 39-56.  
Anne Marit Karlsen: "Fra handelstålverk til spesialstålverk?" i *Jernverk og samfunnsendring* Maurseth, Andersen og Børresen (red.) Trondheim 2003, s. 209-221.

### Innlegg

Dag Andreassen: "Wartime Need for Fish and the Result for the Norwegian Fish Industry": *Food production and food consumption in Europe 1914-1950* Esbjerg, 2-4 juni 2005; "Vi gir oss ikke! Spigerverksklubbens kamp mot nedleggelse i Nydalen.": *Brochmannseminaret*.  
Eyvind Bagle: "Protecting Environment or Employment? Recycled Paper in Norway 1965-1990": *De Teknikkhistoriska dagarna* Luleå, Sverige 15-17. mars; "Norsk treforedling - et kapittel i historien om avindustrialisering?": *Brochmannseminaret*.  
Olav Hamran: "Concepts of the patient within the public assistance and treatment of alcoholics in Norway in the 1930s": *Bergen Workshop of historical studies of medicine and health* i mars 2004.  
Ellen Lange: "Nasjonalt medisinsk museum, sentrale pedagogiske og historiefaglige ideer": *Museumspedagogisk fagdag* Oslo 29. mars; "Alle foreldres verste mareritt - Krybbedød i et kulturhistorisk perspektiv": *Brochmannseminaret*.  
Gunnar Nerheim: "Competition and Cooperation in the Norwegian Offshore Industry": *Business History Conference Annual Meeting* Le Creusot, Frankrike, 18. juni 2004.  
Liv Ramskjær: "The breakthrough of the plastic pleasure boat in Norway": *Fourth International Congress for Maritime History*, Korfu 23-27 June 2004.  
Tone Rasch: "Nordmenns reiser i Tyskland i mellomkrigstiden - fotografi som kilde-

materiale?": Foredrag for *Hifo* avdeling Østlandet; "Tekstiltrykk inntar norsk tekstilindustri": *Brochmannseminaret*.  
Marie Skoie: "Haakon Natvig og bakgrunnen for norsk bedriftshelsetjeneste": *Brochmannseminaret*.  
Åmund Svendsen: "En plass i solen - perspektiver på avindustrialiseringen i Østfold ca. 1950-1992": *Brochmannseminaret*.

### Doktoravhandling

Olav Hamran: "Det egentlig drikkeonde - måtehold i etterfordstida." UiO 2004. Avhandlingen er utført ved TIK-senteret på UiO, men Nasjonalt medisinsk museum har stilt forskningstid til rådighet for slutføringen i 2004. Disputasen gjennomføres i mars 2005.

## SPESIELLE AKTIVITETSTILBUD

I helger og feriedager ble det, utenom Robotsenteret, arrangert 922 ulike demonstrasjoner, aktiviteter, omvisninger og filmvisninger med et samlet deltakerantall på 12 636. De fleste av disse var barn og unge. Fordelt på helge- og feriedager gir dette et gjennomsnitt på over fem programaktiviteter per dag. I 2004 var det totalt 1096 besøkende i Robotsenteret, og 108 av disse brukte Robotsenteret i skoletiden på hverdager, mens mesteparten kom som helgebesevøkende.

*Båtrace under Eventyrsøndag.*



Museet hadde ekstra publikumstilbud i vinter- og høstferien. Vinterferien hadde forskningen på Mars som hovedtema, og den populærvitenskapelige forestillingen *Nærkontakt med Mars* ble holdt daglig. Medisin var hovedtema i høstferien, og en populær aktivitet var historisk bamsesykehus i samarbeid med sykepleiere fra Ullevål sykehusmuseum. Museet tilbød også rebus, tegneverksted, fortellerstund og omvisning for barn i medisinstillingen. Søndag den 7. november arrangerte museet, venneforeningen, NITO og Tekna i fellesskap *Eventyrsøndag* som fylte museet med et tyvetalls aktiviteter utover det ordinære tilbudet.

## SIKRING, BRANNVERN OG VEDLIKEHOLD AV MUSEUMSBYGGET

Behovet for utbedringer av Norsk Teknisk Museums hovedbygg er stort. Det har de senere år vært avsatt en stadig større andel av museets totale budsjett til sikring og bygningsmessig vedlikehold. Ved utgangen av 2004 var den tekniske kvaliteten på museumsbygget og brannsikkerheten bedre enn ved årets begynnelse. Dette er mye takket være bidrag fra ABM-utvikling på kr 329 648, og bidrag fra stiftelsen UNI på kr 658 356. Oslo kommunes årlige branntilsyn konkluderte med at person- og verdisikkerheten blir ivaretatt optimalt. Det totale energiforbruket gikk betydelig ned i 2004, noe som medførte en total innsparing på 1 65 138 kWh. Dette utgjør rundt kr 88 000.



en interessant og annerledes gavebutikk. Inntektene fra utleie av auditorium og møterom var i 2004 kr 99 350. Det var delvis stans i utleievirksomheten fra mai og ut året på grunn av byggearbeidene.

## HISTORIE

Norsk Teknisk Museum fikk i 1995 status som nasjonalmuseum etter ca. 80 år i drift. Foreningen Norsk Teknisk Museum ble stiftet i 1914, i forbindelse med den store jubileumsutstillingen på Frogner. Den 5. april 1932 foresto Kong Haakon VII den offisielle åpningen av Norsk Teknisk Museums første utstilling i kjelleren på Vikingskiphuset på Bygdø, med et samlet areal på 700 kvm. I 1959 flyttet museet inn i eget bygg på Etterstad i Oslo, med et areal på vel 4 000 kvm.

Etter store anstrengelser fra styret og administrasjonen, og med velvilje fra Oslo kommune og Kulturdepartementet kunne det reises et nytt, stort museumsbygg på Kjelsås. Det ble tatt i bruk i 1983, og offisielt åpnet den 27. mai 1986, med et samlet areal på 20 000 kvm. Etter påbygget, som ble ferdigstilt tidlig i 2005, har museet et samlet areal på Kjelsås på 20 700 kvm. Det inkluderer utstillingslokaler, kontorer, lager, magasiner, verksteder og bibliotek.

Museets største utfordring er fortsatt å være brobygger mellom fragmentert ekspertkunnskap på den ene siden, og offentligheten i bred forstand på den andre.

## ÅPNINGSTIDER OG BILLETTPRISER

### Åpningstider

I vintersesongen har museet hatt åpent tirsdag – fredag kl. 10.00–16.00, og lørdag og søndag kl. 10.00–17.00. I sommersesongen 20. juni til 20. august har museet hatt åpent hver dag kl. 10.00–18.00. Museet var åpent mandagene i høst- og vinterferien.

### Priser

Voksne kr 75,-

Barn kr 35,-

(4–14 år, studenter, vernepliktige, pensjonister)

Familiebillett kr 175,- (2 voksne og 4 barn)

Grupperabatt voksne kr 30,- (15 pers.)

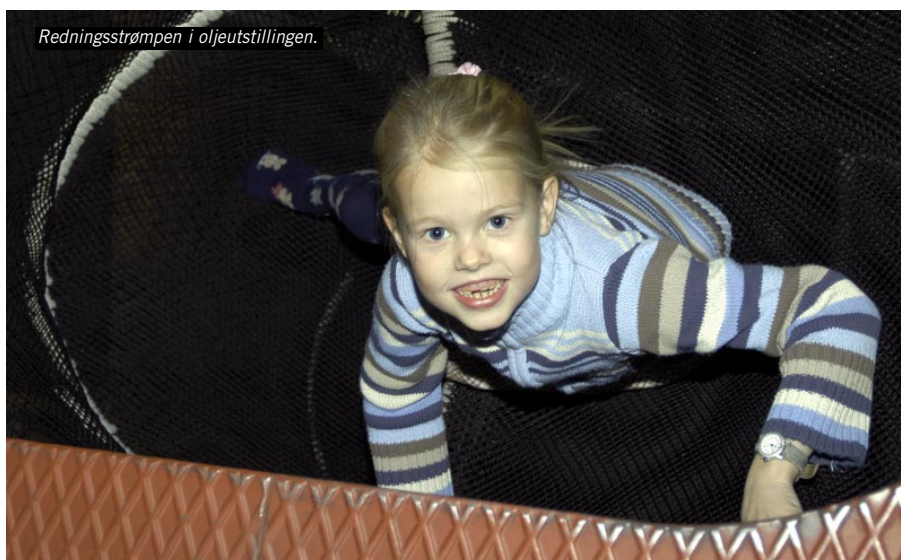
Skoleklasser m/lærer kr 20,- (per elev)

I oktober fikk museet omfattende vannskader i kontoretasjen fra terrassene på fjerde plan. Driften ble preget av betydelige utbedringsarbeider i fire måneder. Vannskaden skyldtes vannansamling som følge av et tett avløpsrør under kjellergulv. Vegger og gulv måtte tørkes, gulvbelegg skiftes ut, og vegger males før arbeidet ble ferdigstilt i februar 2005. Lagerbygget på Gjerdrum hadde både i 2003 og 2004 store vannlekkasjer. I august 2004 ble 300 kvm av taket tekket, og lekkasjene stoppet. I desember avdekket branntilsyn fra Ullensaker kommune 6 mindre avvik ved lagerbygningen. Disse ble utbedret innen fristen. Daglige vedlikeholdsoppgaver er utført i henhold til rutiner, og reparasjoner av takpappen fortsetter i 2005.

## PUBLIKUMSSERVICE

I 2004 var museet åpent for publikum i 321 dager. Museet var stengt 1. nyttårsdag, langfredag, 1. påskedag, 1. mai, 17. mai, julaften, 1. og 2. juledag, samt mandagen i romjulen og nyttårsaften. Museet var åpent mandagene i vinter- og høstferien.

I forbindelse med ombyggingen av resepsjonsarealet i august, flyttet resepsjonen og butikken til midlertidige arealer. Til tross for utfordringen som lå i dette, økte gjennomsnittlig butikk salg per besøkende fra kr 18,88 i 2003 til kr 20 i 2004. Omsetningen i museumsbutikken var totalt kr 2 678 927. Museumsbutikken har de senere år bygget et omdømme som



Redningsstrømpen i oljeutstillingen.

# Regnskap med noter





# Resultatregnskap

(iht. retningslinjer fra Kultur- og kirke departementet)

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2004	2003
Bidrag fra staten	11	27 980 128	23 748 000
Bidrag fra næringslivet		4 071 537	2 188 800
Andre driftsinntekter	12	7 699 165	7 102 644
<b>Sum driftsinntekter</b>		<b>39 750 830</b>	<b>33 039 445</b>
Vareforbruk		1 146 727	928 668
Lønnskostnader m.m.	6, 7	16 747 840	14 782 792
Avskrivning på driftsmidler	2	2 108 029	2 036 200
Andre driftskostnader	6	18 388 383	12 932 063
<b>Sum driftskostnader</b>		<b>38 390 979</b>	<b>30 679 723</b>
<b>Driftsresultat</b>		<b>1 359 851</b>	<b>2 359 722</b>
<b>Finansinntekter og finanskostnader</b>			
Renteinntekter		586 812	748 580
Rentekostnader		534 324	603 981
<b>Resultat av finansposter</b>		<b>52 488</b>	<b>144 599</b>
<b>Ordinært resultat</b>		<b>1 412 339</b>	<b>2 504 321</b>
<b>Årsoverskudd / underskudd</b>		<b>1 412 339</b>	<b>2 504 321</b>
<b>Overføringer</b>			
Overført fra / til spesielle formål	8	0	-42 000
Overført fra / til driftskapital	8	1 412 339	2 546 321
<b>Sum overføringer</b>		<b>1 412 339</b>	<b>2 504 321</b>

# Balanse

(iht. retningslinjer fra Kultur- og kirkedepartementet)

Eiendeler	Note	2004	2003
<b>ANLEGGSMIDLER</b>			
<b>Varige driftsmidler</b>			
Anlegg på Kjelsås	2	108 384 900	104 428 000
Lager på Gjerdrum	2	4 186 000	4 350 000
Inventar og utstyr	2	2 230 221	2 424 200
<b>Sum varige driftsmidler</b>		<b>114 801 121</b>	<b>111 202 200</b>
<b>Finansielle anleggsmidler</b>			
Aksjer i datterselskap	9	0	185 000
<b>Sum finansielle anleggsmidler</b>		<b>0</b>	<b>185 000</b>
<b>OMLØPSMIDLER</b>			
<b>Varelager</b>	5	379 155	350 000
<b>Fordringer</b>			
Kundefordringer		695 900	112 657
Andre kortsiktige fordringer	9	876 366	137 150
<b>Sum fordringer</b>		<b>1 572 265</b>	<b>249 807</b>
Bankinnskudd, kontanter o.l.	3	6 699 904	9 458 484
<b>Sum omløpsmidler</b>		<b>8 651 324</b>	<b>10 058 291</b>
<b>Sum eiendeler</b>		<b>123 452 445</b>	<b>121 445 491</b>



# Balanse

(ihht. retningslinjer fra Kultur- og kirke departementet)

Egenkapital og gjeld	Note	2004	2003
<b>EGENKAPITAL</b>			
Driftskapital	8	17 492 803	16 080 465
Fond bundet til spesielle formål	4, 8	47 000	47 000
<b>Sum egenkapital</b>		<b>17 539 803</b>	<b>16 127 465</b>
<b>GJELD</b>			
<b>Annen langsiktig gjeld</b>			
Panteobligasjoner til Oslo kommune	10	90 400 000	90 400 000
Gjeldsbrevlån	10	3 416 673	3 750 005
NTM-fonds innskudd i bygget	4, 10	3 445 000	3 445 000
<b>Sum annen langsiktig gjeld</b>		<b>97 261 673</b>	<b>97 595 005</b>
<b>Kortsiktig gjeld</b>			
Leverandørgjeld		467 319	634 820
Skattetrekk, offentlige avg. og feriepenger		2 502 143	2 657 818
Mellomregning med NTM-fond	4	531 819	497 373
Gjeld til NTM's venneforening		1 051 956	1 099 850
Mellomregning Tysk / Norsk prosjekt	13	1 189 035	0
Annen kortsiktig gjeld	3	2 908 697	2 819 568
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>		<b>8 650 969</b>	<b>7 709 429</b>
<b>Sum gjeld</b>		<b>105 912 642</b>	<b>105 304 434</b>
<b>Sum gjeld og egenkapital</b>		<b>123 452 445</b>	<b>121 431 899</b>

Oslo, den 23. februar 2005

Trine Lind  
styremedlem

Kari Kveseth  
styremedlem

Kari Tove Elvbakken  
styremedlem

Hjalmar Aass  
styremedlem

Per Erik Bjørklund  
styremedlem

Kjell Røise  
styremedlem

Håkon With Andersen  
styremedlem

Dag K. Andreassen  
styremedlem

Svein Sundsbø  
styreleder

Gunnar Nerheim  
museumsdirektør



# Noter til regnskapet for 2004

## Note nr. 1 – Regnskapsprinsipper

### GENERELT

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Transaksjoner er regnskapsført til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Inntekten er resultatført når den er oppjent. Utgifter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Regnskapet er satt opp basert på fortsatt drift. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler, andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer som tilbakebetales innen et år klassifiseres som omløpsmidler, tilsvarende gjelder for gjeld.

Aksjer i datterselskap er oppført i regnskapet til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap da så vel morselskapet som datterselskapet er små selskap.

Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000,-. Aktivering er gjenstand for individuell vurdering.

Varige driftsmidler vurderes til historisk kost med fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger.

Avskrivninger baseres på en vurdering av driftsmidlenes økonomiske og tekniske levetid. Selskapet benytter lineære avskrivninger for avskrivning av varige driftsmidler.

Varebeholdningen er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og påregnelig salgspris med fradrag for salgskostnader.

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende med fradrag for påregnelig tap.

Pensjonsforpliktelsene er valgt ikke å oppføres i stiftelsens regnskap. For nærmere omtale av forpliktelsene vises til note 7.

## Note nr. 2 – Driftsmidler

	EDB utstyr	Inventar / Utstyr	Anlegget Kjelsås	Lager Gjerdrum
Kostpris 01.01	2.086.491	9.623.682	50.546.469	5.965.822
Panteobligasjoner til Oslo kommune			69.400.000	
Tilgang	142.550	546.332	5.017.618	
Avgang				
Akkumulerte avskrivninger 31.12	2.092.071	8.076.763	16.579.187	1.779.822
Bokført verdi pr. 31.12	136.970	2.093.251	108.384.900	4.186.000
<b>Årets avskrivning</b>	<b>24.879</b>	<b>858.432</b>	<b>1.060.718</b>	<b>164.000</b>
Avskrivningsprosent lineært	33	20	2	2/15

Anlegget på Kjelsås er oppført i balansen med museets andel av kostpris med tillegg for kommunal finansiering. Oslo kommune sin andel er sikret ved panteobligasjon pålydende kr. 69,4 mill. Kostpris ble i sin tid nedskrevet med det statlige bidraget.

## Note nr. 3 – Likvider

Av museets beholdning av likvider inngår skattetreksmidler på særskilt konto med kr. 697.899,-. Kulturdepartementets bevilgning på kr. 2.260.000,- til dekning av dokumentavgift er i utgangspunktet øremerket. Siden det har gått så lang tid og man ikke har hørt mer i sakens anledning, er beløpet i år benyttet til utbedring av bygget. Bevilgningen inngår også i regnskapslinjen "Annen kortsiktig gjeld".

## Note nr. 4 – Fond bundet til spesielle formål

Formål	Beløp
Rolls Royce-restaurering	30.000
Benz, Ford A – restaurering	17.000
	<b>47.000</b>

I tillegg til fond bundet til spesielle formål har NTM en rekke mindre fonds som historisk er stillet til rådighet for NTM. Fondsmidlene er plassert i bygget og gis 10% renteavkastning hvor ca. 9/10 tilbakeføres NTM som driftstilskudd. Det føres eget samlet regnskap for fondene som pr. 31.12. har et mellomregningskrav med museet.

## Note nr. 5 – Varebeholdning

Varebeholdningen består av varer for salg i museets butikk.

## Note nr. 6 – Ansatte, godtgjørelse

Lønnskostnader – poster	2004	2003
Lønninger	12.781.257	11.374.789
Folketrygdavgift	2.010.609	1.768.492
Pensjonskostnader	1.800.038	1.515.896
Andre lønnskostnader	155.936	123.615
<b>Sum lønnskostnader</b>	<b>16.747.840</b>	<b>14.782.791</b>

Gjennomsnittlig antall ansatte: 51. Antall årsverk: 41.

Godtgjørelser	Museums direktør	Styret
Lønn	584.359	53.185
Annen godtgjørelse	73.664	
Premie til pensjonsordning	58.436	
<b>Sum</b>	<b>716.459</b>	<b>53.185</b>

Godtgjørelse til revisor for arbeid utført i 2004 er belastet med kr 73.000,- hertil kommer merverdiavgift. Av det totale honorar er kr 19.000,- for konsultativ bistand.

## Note nr. 7 – Pensjonsforpliktelser

Norsk Teknisk Museums pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen. Fordi det foretas en fordeling av den aktuarmessige risiko mellom alle foretakene, kommunene og fylkeskommunene som deltar i ordningen, tilfredsstiller den kriteriene for det som betegnes som en "Multiemployer plan". Fremtidige premier vil påvirkes av risiko-

messige over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i foretaket og i andre kommuner/foretak som inngår i ordningen. Premien vil også påvirkes av avkastning, lønnsvekst og utvikling i folketrygdens grunnbeløp. Pensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse er ikke balanseført jf. regnskapslovens bestemmelser for små foretak. Det er i 2004 betalt inn kr 1.800.038,- i pensjonspremie, og premien er i regnskapet klassifisert sammen med lønnskostnadene.

Museet har mottatt en beregning fra Kommunal Landspensjonskasse hvor brutto påløpte pensjonsforpliktelser er beregnet til kr 22.331.866,-, og hvor innestående pensjonsmidler er oppført med kr 16.906.459,-. I beregningen ligger også et ikke resultatført estimatavvik, en inntekt på kr 4.726.351,-, slik at netto påløpt forpliktelse pr 31.12.04 er på kr 699.056,- før arbeidsgiveravgift. I beregningen er det benyttet følgende forutsetninger:

Årlig avkastning	Diskonteringsrente	Årlig lønnsvekst	Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp
6,5%	6,0%	3,5%	3,5%

I tillegg til den ordinære tjenstepensjonsordningen kommer ytelser i form av avtalefestet pensjon til aldersgruppene fra 62 til 66 år. Uttak av AFP er forutsatt i beregningene å være slik at 20% tar ut pensjon fra fylte 62 år, 30% fra fylte 63 år, 40% fra fylte 65 år, 50% fra fylte 65 år og 60% fra fylte 66 år.

## Note nr. 8 – Egenkapital

NOK	Driftskapital	Fond bundet til spesielle formål	Sum
Pr. 01.01.2004	16.080.465	47.000	16.127.465
Endring i fond til spesielle formål	0	0	0
Årets resultat	1.412.339		1.412.339
<b>Pr. 31.12.2004</b>	<b>17.492.803</b>	<b>47.000</b>	<b>17.539.803</b>

Av egenkapitalen utgjør kr 10.000.000,- stiftelsens grunnkapital.

## Note nr. 9 – Aksjer i datterselskap

Stiftelsen eier og er stemmeberettiget for samtlige av aksjene i Museumskafeen Turbinen AS.  
Datterselskapet har adresse Kjelsåsveien 143 i Oslo.  
37 aksjer a pålydende 5.000,- totalt kr 185.000,-.  
Aksjene er i sin helhet nedskrevet i regnskapet.  
Datterselskapets tall;

	2003	2004
Egenkapital 31.12	-51.446	-56.482
Årets resultat	198.978	-36
Mellomværende med datterselskap	322.625	51.482
Leieinntekt fra datter til mor	0	0

Det er ingen øvrige transaksjoner mellom mor og datterselskap. Mellomværende er ikke renteberegnet. Stiftelsens tilgodehavende på datterselskapet er i oppstillingen vist til pålydende, men er i regnskapet nedskrevet med hele tilgodehavende grunnet datterselskapets tapte kapital. Datterselskapet vurderes avvirket i 2005.

## Note nr. 10 – Fordringer og gjeld

Stiftelsen har ingen utestående fordringer som forfaller senere enn et år etter regnskapsårets utløp.  
Av stiftelsens gjeld forfaller kr 95.925.000,- til betaling senere enn fem år etter regnskapsårets utløp.

## Note nr. 11 – Spesifikasjon av tilskudd

	2003	2004
Kirke og kulturdepartementet ordinært tilskudd	18.748.000	19.363.000
Kirke og kulturdepartementet tilskudd bygg		2.552.856
- herav aktivert		-1.404.070
Helsedepartementet	5.000.000	5.170.000
Abmu – energijakten		250.000
– Worm Pettersen		100.000
– Lego – educational Center		350.000
– tilskudd bygg		329.648
– - herav aktivert		-181.306
Norges Forskningsråd		750.000
Den kulturelle skolesekken		600.000
Norsk kulturråd		100.000
<b>Sum tilskudd</b>	<b>23.748.000</b>	<b>27.980.128</b>

## Note nr. 12 – Spesifikasjon av andre inntekter

Av andre driftsinntekter utgjør billettinntekter kr 4.303.731,- mens øvrige inntekter i hovedsak gjelder salg av varer og tjenester samt leieinntekter for kafeen.

## Note nr. 13 – Mellomregning Tysk-Norsk Prosjekt

Stiftelsen har et prosjektsamarbeid med Tyskland.  
Prosjektet er i startfasen og er følgelig ikke resultatført i 2004. Netto prosjektinntekter og kostnader er oppført som gjeld i stiftelsens balanse.

Fakturerte inntekter	5.816.600
Herav ikke mottatt 31.12	-3.000.000
Mottatte midler ved årsslutt	2.816.600
Prosjektkostnader påløpt pr. 31.12	-727.565
Bundet bankinnskudd spesielt til prosjektet	-900.000
<b>Balanseført prosjekt 31.12.04</b>	<b>1.189.035</b>

Til styret ved  
Norsk Teknisk Museum

Ank.: 23/2-05	REF. 05/33
Arkiv nr.: 161	
Saksbeh.: GTN	
Kopi: ARI	
Besvart:	



## REVISJONSBERETNING FOR 2004


Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Teknisk Museum for regnskapsåret 2004, som viser et overskudd på kr 1.412.339,-. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og museumsdirektøren. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med regnskaps- og stiftelsesloven, forskrifter og stiftelsens formål. Det gir uttrykk for stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2004 i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet samt forutsetningen om fortsatt drift, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.
- tilskuddet fra Det kongelige kultur- og kirkedepartement er nyttet i henhold til de formål som er trukket opp i tilsagnsbrevet.

Stabekk, den 23. februar 2005  
NITSCHKE AS



Steinar P. Rossow  
Statsautorisert revisor

Nitschke AS  
Gamle Drammensv. 40. Postadresse: Postboks 23, 1321 Stabekk.  
Telefon: 67 10 77 00. Telefaks: 67 53 59 89. E-mail: firmapost@nitschke.no. www.nitschke.no  
Bankgiro: 8200 02 06853. Postgiro: 0807 3808 403. Org.nr: 914658314 MVA

